

MÚLTIDÉZŐ

A NAGYUNYOMI RÓMAI KATOLIKUS ELEMI ISKOLA TÖRTÉNETE ÉS IRATAI AZ ÁLLAMOSÍTÁSIG
(Folytatás)

A díjlevélben megállapították az éves jövedelmet az alábbiakban:

I. Tanítói jövedelem

1. Szabad lakás, 2 szoba, konyha és gazdasági épületek
2. Házi kert
3. 5 " magyar hold szántóföld és rét munka nélkül, holdjáért 15 ft-tal számítva: 83 ft 50 krajcár
4. Tandíj 65 mindennapi tanköteles után fejenként
a./ 60 krajcár készpénz: 39 ft
b./ 3 kenyér á: 40 krajcár: 78 ft
5. Karcgabona
7 " mérő búza á: 4 forint: 30 ft
7 " mérő rozs á: 3 forint: 23 ft 50 krajcár
6. A báró Mikos-féle alapítványból: 20 ft
7. Fapénz a nagyunyomi községből a tanítói lak fűtésére: 3 ft 20 krajcár
8. Fapénz a balogfai-héraházi községek-ből: 3 ft 20 krajcár
9. A 3 község iskolailag egyesült pótfizetése: 50 ft 10 krajcár
10. Tandíj 20 ismétlő tankötelezett után fejenként 1 ft: 20 ft

II. Kántori jövedelem

1. A Barthodezky-féle alapítvány 1 " hold föld á: 15 ft: 22 ft 50 krajcár
2. Harangozói kenyér 30 db á: 40 krajcár: 12 ft
3. Lélekpénz: 3 ft
4. Stoláris jövedelem: 15 ft
- összesen: 402 ft**

A fenti díjlevelet 1887. június 3-i keltezésel aláírták: Tóth Ferenc nagyunyomi bíró, Mészáros József balogfai bíró, továbbá Sényi Béla, Németh János, Baranyai István, Nagy József, Németh József, Csapó János, Virág József iskolaszéki tagok, Farkas István gondnok, Angerbauer József plébános, iskolaszéki elnöke. Az iskolaszéki jegyzőkönyvet és díjlevelet az év június 13-án jóváhagyás végett elküldték a szombathelyi püspöknek.¹⁸

1893-ban a VKM. 29.751/1893. sz. rendelete folytán a tanítói állásról és nyugdíjban beszámítható tanítói javadalmakról kimutatás készült. A jegyzőkönyv értelmében Gosztolya Lajos tanítói javadalmain túl kántori tisztséget is viselt 1887. szeptember 1-től. Fizetését Nagyunyom és Balogfa r.k. községek teljesítették.

1. A tanító évi készpénz fizetése: 50 ft 10 krajcár
- Természetbeni szolgáltatása pedig 7 " mérő búza, 7 " mérő rozs és ezek fele kántori illetmény, továbbá tűzifa váltáság állott.

Levente egyenruha

Ezen kívül megillette egy szabad lakás. A tanszoba fűtésére a tanköteles gyerekek vitték a fát.

2. Tandíj jövedelem az utolsó 5 év átlaga szerint 218 ft 16 krajcár
3. Ismétlő oktatásért járó díj 41 ft 20 krajcár
- összesen: 309 ft 46 krajcár**

A természetbeni szolgáltatás

- 1.5 hold 825 n.öl föld kat. tiszta jöv. becsült érték szerint: 52 ft 80 krajcár

melynek fele kántori illetmény:

26 ft 43 krajcár
2.3 l' mérő búza 10 évi átlagos értéke: 15 ft
3.3 l' mérő rozs 10 évi átlagos értéke: 12 ft 68 krajcár
4. Fa váltáság, melynek fele kántori illetmény: 3 ft 20 krajcár
5. báró Mikos- féle alapítvány címén: 20 ft
összesen: 77 ft 31 krajcárt

A tanító kántori javadalma

1. Tisztán kántori készpénz fizetése nem volt.
- 2.5 hold 825 n.öl föld jövedelme becsült érték szerint
52 ft 80 krajcár: 26 ft 43 krajcár
- 3.l' búza 10 évi átlagos értéke: 15 ft
- 4.l' rozs 10 évi átlagos értéke: 12 ft 68 krajcárt
5. Fa váltáság, melynek fele kántori illetmény: 3 ft 20 krajcárt
6. Ostya sütés: 3 ft
7. Stoláris jövedelem: 15 ft
8. Lélekpénz: 3 ft
9. Harangozói kenyér címén: 12 ft
10. Temetői fű használata: 5 ft
- összesen: 95 ft 31 krajcár**

A jegyzőkönyvet aláírták: Bozzay Gáspár főszolgabíró, Gosztolya Lajos tanító, mint jegyzőkönyv vezető, Angerbauer József plébános, iskolaszéki elnök, Horváth József bíró, Tiborcz Ferenc helyettes bíró, Tóth János iskolaszéki tag, Szij István helyettes bíró, Virág József iskolaszéki tag.¹⁹

Kimutatás készült 1888-1893-ig az évenként fizetett tandíjakról. Mindennapi iskolába járó tankötelesek után fejenként 1 ft 80 krajcárt, az ismétlő tankötelesek után 1 forintot fizettek fejenként Gosztolya Lajos kántortanítónak.

Összesítve 1888/1889-es tanévtől az 1892/1893-as tanévig bezárólag Gosztolya
Folytatás a 4. oldalon

ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁS

2010.

Hirdetmény

A 2010. évi polgármester és helyi önkormányzati választáson Balogunyom községben a névjegyzékben szereplő választópolgárok száma: 1018 fő.

A jelöléshez
polgármester esetében 3 %, azaz legalább : 31 fő
képviselő esetében 1%, azaz legalább: 11 fő ajánlása szükséges.

A jelölés bejelentésének határideje: **2010. szeptember 3. 16 óra**

A bejelentést az E jelű nyomtatványon kell megtenni, mellékelve az ajánlószelvényt.

Az ajánlószelvények gyűjtésének megkezdését megelőzően a jelölő szervezetnek illetőleg a független jelöltnek be kell jelentkeznie az adatvédelmi biztos által vezetett adatvédelmi nyilvántartásba. / www.obh.hu adatlap az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentéshez)

Ha a jelölő szervezet illetőleg a független jelölt nem adja le az összes, általa gyűjtött ajánlószelvényt, akkor a be nem nyújtott ajánlószelvényeket 2010. szeptember 6-án 16 óráig meg kell semmisítenie, erről jegyzőkönyvet kell készítenie és azt 2010. szeptember 9-én 16 óráig át kell adnia a helyi választási bizottságnak.

Balogunyom,
2010. augusztus 16.
Horváth Zoltánné sk.
HVI vezetője

Szavazás a bejelentett tartózkodási helyen (igazolással szavazás)

Az a választópolgár, aki lakóhelyén kívül bejelentett tartózkodási hellyel is rendelkezik, választójogát vagy a lakóhelyén, vagy – igazolással- bejelentett tartózkodási helyén gyakorolhatja.

Csak abban az esetben szavazhat a tartózkodási helyén, ha azt 2010. június 16-át megelőzően jelentette be, és a szavazás napjáig nem szűnik meg.

Igazolást személyesen vagy meghatalmazott útján 2010. október 1-jén 16.00 óráig kérhet a lakóhelye szerinti helyi választási iroda vezetőjétől (azaz a település jegyzőjétől).

Ha meghatalmazott útján nyújtja be a kérelmét, a meghatalmazást is csatolni kell. Ajánlott levélben is kérhet igazolást úgy, hogy a kérelem 2010. szeptember 28-ig megérkezzen a lakóhelye szerinti helyi választási irodába.

Az igazolás kiadását követően nincs lehetősége arra, hogy meggondolja magát, és mégis a lakóhelye szerinti szavazóhelyiségben szavazzon!

Az igazolással a szavazás napját megelőzően a bejelentett tartózkodási helye szerinti településen a helyi választási irodában vagy a szavazás napján az igazoláson feltüntetett, a tartózkodási helyéhez tartozó címen található szavazóhelyiségben a szavazatszámiláló bizottságtól kérheti névjegyzékbe vételét.

TESTÜLETI BÚCSÚ

2006. és 2010. között – a választópolgárok többségének felhatalmazása alapján – 4 évig lehettünk képviselői településünknek.

Köszönetet mondunk az elmúlt 4 éves közös munkáért a hivatal dolgozóinak, az önkormányzati munkát segítőknél és a lakosságnak.

A képről hiányzik
Bolla Attila képviselő.

Az elmúlt évek alatt sok gondnal, nehézséggel találtuk magunkat szembe, de mindig igyekeztünk a kihívásoknak megfelelni. Legfontosabb volt számunkra a közvetlen emberi kapcsolat, választóink önzetlen szolgálata.

Az elmúlt négy év során több beruházás valósult meg, növelve ezzel mindannyiunk komfortérzetét.

Szinte vita nélkül végeztük munkánkat, mindig a falunak az érdekeit szem előtt tartva.

Mindenkinek megköszönjük az irántunk megnyilvánuló bizalmat és azt, hogy Önöket szolgálhattuk.

A jövőben lesznek közöttünk olyanok, akik végleg búcsút vesznek a testületi munkától, az újraindulók nevében pedig kérjük, hogy továbbra is támogassanak bennünket közös céljaink megvalósításában.

„Összeköt minket egy közös cél, senki sincs, aki magának él. Mindent, amit másnak adunk, előbb-utóbb visszakapunk!”

Papp Károly–emléktorna

2010. július 31-én, első alkalommal került megrendezésre Balogunyomban, a Papp Károly-emléktorna.

A névadó évtizedeken keresztül tanított a helyi iskolában és emellett kiváló vezetője volt a helyi sportegyesületnek. Az ő nevéhez fűződik a sportöltöző megépítése is.

Négy csapat fogadta el a meghívást a jól megszervezett felkészülési tornára, ahol 2x30 perces mérkőzéseket játszottak egymással a csapatok.

Az elődöntő eredményei:
Balogunyom SE – Király SZE 2:4;
Egyházsrádóc – Szentpéterfa 2:0.

Bronzmérkőzés:

Balogunyom – Szentpéterfa 5:3

Döntő:

Király SZE – Egyházsrádóc 3:0.

Végeredmény:

- Király SZE**
- Egyházsrádóc**
- Balogunyom**
- Szentpéterfa**

Legjobb játékos: Tóth Milán (Király)

Legjobb kapus: Káldi Szabolcs (Egyházsrádóc)

Gólkirály: Horváth István (4 gól Balogunyom).

TÁJÉKOZTATÁS

A Balogunyomi Kisbíró szerkesztői elnézést kérnek olvasóiktól, hogy a helyi újság több hónapon keresztül nem jelent meg. Ennek oka, a szerkesztők munkahelyi elfoglaltsága. Az elmúlt hónapok eseményeiről nem maradnak le olvasóink, mert jelen számunkban közöljük mindazokat. Megértésüket köszönjük!

Több fontos kérdésben döntöttek

A helyi újság legutóbbi megjelenése óta több képviselő-testületi ülés megtartására került sor, melyen fontos kérdésekben döntöttek a testület tagjai.

A 2010. május 3-án megtartott gyűlésen az óvoda felújítására megnyert pályázat miatt módosítani kellett a 2010. évi költségvetést.

A projekt teljes elszámolható költsége: 7.900.000 Ft, ennek 50%-a államilag támogatott, azaz 3.950.000 Ft-ot pályázati pénzt nyert az önkormányzat.

(A képviselők tudomására jutott, hogy többen vitatják a beruházás szükségességét. Tájékoztatjuk az olvasókat, hogy az épület a település tulajdona, ezzel együtt a fenntartása is. Ezzel a pályázattal érték-növelő beruházás lett végrehajtva, azaz az önkormányzatnak egy darabig nem kell rá pénzt költeni és az ingatlan értéke is növekedett.)

A Tánacsics utcai temető bővítéséhez – a település-rendezési tervvel összhangban belterületbe lett vonva a 02/5hrsz-ú 189 m² szántó művelési ágú terület, melyet az önkormányzat 2009-ben vásárolt meg.

Németh Ottó polgármester szóbeli előterjesztésében elmondta, hogy már több alkalommal tárgyalt a Vasi-Agro Pannónia Kft-vel terület vásárlásról, amely szintén a temető bővítését, a Hunyadi utca rendezését és egy ott lévő közterület kialakítását tenné lehetővé. Az értékbecslés főösszege 4.018.000 Ft volt, a Kft-vel való tárgyalás során a végösszeg 2.691.500 Ft.

A képviselő-testület 32/2010. V.03. számú határozatában amellet foglalt állást, hogy a település vásárolja meg a 025/5 hrsz-ú majorból 1555 m²-t 1.100 Ft/m²; 020/2 saját használatú útból 7.250 m²-t 100 Ft/m²; 463 hrsz-ú beépítetlen területet 640 m² 400 Ft/m² áron.

A június 8-án, rendkívüli ülésen döntött a testület az óvoda felújítás kivitelezőjének a kiválasztásáról.

Három vállalkozástól lett árajánlat kérve a munkák elvégzéséhez. A testület a D&G Investment Kft-t bízta meg a az óvoda homlokzat és födém hőszigetelés munkáinak lebonyolítására.

Vállalási ár: 7.105.610 Ft + ÁFA.

A műszaki ellenőrzésre a megbízatást a Renoterv Kft. nyerte el 180.000 ft + ÁFA vállalási áron.

2010. június 21-én Kisnyom és Balogunyom községek képviselő-testülete együttes ülést tartott, melyen meghallgatták a körzeti megbízott rendőr tájékoztatóját, a védőnő és a háziorvosi szolgálat beszámolóját.

Ezen beszámolókra lapunk következő számaiban visszatérünk.

E napon döntöttek a képviselők az óvodavezetői pályázat elbírálásáról. 2010. augusztus 16-tól 2015. augusztus 15-ig a Balogunyom Rozmaring Óvoda vezetőjének ismét Papp Lászlónét választották.

Orbán Zsolt képviselő javasolta, hogy a testületek támogassanak egy rászoruló, árvíz sújtotta települést. Balogunyom 250.000 Ft, Kisnyom 50.000 Ft támogatást szavazott meg a segítségre szoruló településnek. Ezek kiválasztását a polgármesterekre bízta.

2010. július 16-i gyűlés fő témája a Tánacsics utcai temetőben az ún. „gyermeksírok” temetőrész megszüntetése, a ravatalozó melletti terület felszabadítása érdekében.

A kiürítési feladatok elvégzésére a Glória Temetkezés kapott megbízást. A felmerülő költségek az önkormányzatot terhelik.

Döntés született abban, hogy árajánlatot kér be a polgármester a következő utcák

Személyi térítési díj:

Öregségi nyugdíjminimum %-áig	Ft-ig	Fizetendő térítési díj az intézményi térítési díj %-ában kifejezve	Fizetendő térítési díj Ft-ban 10 ft-ra kerekítve
0-150	0-42 750	0	0
160	45 600	3	50
180	51 300	5	80
200	57 000	6	90
220	62 700	7,5	110
240	68 400	10	150
270	76 950	12,5	190
290	82 650	15	230
300	85 500	17,5	270
330	94 050	20	300
370	105 451	22,5	340

Öregségi nyugdíjminimum összege: 28.500 Ft.

járdaépítésére: Radnóti-, Margaréta- és Boglárka utca.

2010. augusztus 23-án Németh Ottó polgármester a testület elé tárta a három utcában történő járdaépítés árajánlatait, melyek közül a Geomé Kft. ajánlatát fogadták el a képviselők. A bruttó kivitelezési költségek utcánként az alábbiak szerint alakulnak: Radnóti utca 2.588.050 Ft; Boglárka utca 1.766.525 Ft és a Margaréta utcáé 1.766.525 Ft. A testület mindhárom utca járdaépítését megszavazta, melyet teljesen az önkormányzat finanszíroz.

Ezen felül 500-600 ezer forint lett megszavazva az önkormányzati utak kátyúzására.

A Nyugat-dunántúli Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás írásban számolt be a 2010. I. félévi munkájáról. Ennek lényege, ahhoz, hogy a településen szelektív hulladékgyűjtés legyen, pályázati pénzre van szükség. A pályázathoz terveket kellett készíttetni. Ezek lebonyolítása volt az első félév feladata.

Elfogadta a testület azt a szakértői véleményt, amely a Rozmaring óvoda nevelési programjáról készült. Dr. Horváth Zoltánné közoktatási szakértő kiemelte, hogy a program magas színvonalon tesz eleget az alaprogram által előírt feladatoknak, szakmai szempontból igényes munka.

A Családsegítő Központ megküldte az önkormányzatoknak a házi segítségnyújtás térítési díjait:

Intézményi óradíj: 1.520 Ft/óra

FELHÍVÁS

Balogunyom Község képviselő-testülete kirándulást szervez Budapestre, 2010. október 9-én. Terveink szerint látogatást

teszünk az Országház és az Operaház épületében és ellátogatunk a Ferihegyi Repülőtér Emlékparkba.

Jelentkezés határideje: 2010. szeptember 17. Márfi Ernőné Kiss Anita 06/30/29-86-227.

MÚLTIDÉZŐ

A NAGYUNYOMI RÓMAI KATOLIKUS ELEMI ISKOLA TÖRTÉNETE ÉS IRATAI AZ ÁLLAMOSÍTÁSIG
(Folytatás)

Folytatás az 1. oldalról

jövedelme a tanulók számától függően a következő képpen alakult:

be az állást, valamint a fizetését kiegészítő államsegélyt is ennek letételével kaphatta meg²³

A nagyunyomi r. k. népiskolá-

	Mindennapi tanköteles			Tandíjjárulék		Ismétlő tanköteles			Ismétlő tanköteles tandíjjáruléka	
	fiú	lány	össz.	ft	krajc.	fiú	lány	össz.	ft	krajc.
1888/89	65	57	122	219	60	17	23	40	40	-
1889/90	70	58	128	230	40	16	23	39	39	-
1890/91	65	57	122	219	60	19	21	40	40	-
1891/92	56	59	115	207	-	26	21	47	47	-
1892/93	61	58	119	214	20	25	15	40	40	-
Összesen:				1090	80				206	-
Átlagosan 1 évre esik:				218	16				41	20

Bozi József plébános iskolaszéki elnök bizonyítványt állított ki arról, hogy a kántortanító 1902/1906-os évekre hátralékba maradt karcgabona járandóságával és azt 1906. május 27-én püspöki jóváhagyással készpénzben fizették ki. Ugyancsak bizonyítványt állítottak ki arról is, hogy a kántortanító 1902-1906-os években átlagosan évi 14 esetet számítva 11 korona temetési stólapénzben részesült. Egy alapítványi mise után évenként 2 koronát kapott.²¹

1903-ban az iskolaszéki ülésen felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint Gosztolya Lajos kántortanító a tandíjból befolyó összegnek a díjlevélben megállapított 65 tanköteles után járó részét kapta. A megmaradt összeget a másodtanító fizetésére fordították.²²

Gosztolya Lajos rendes tanító Szombathelyen 1907. augusztus 6-án a Tanfelügyelőség előtt „Hivatalos Esküt” tett az 1907. évi 27. t. c. 32. §-ának megfelelően, ami a (nem állami elemi iskolák jogviszonyairól szól). Felesküldött a magyar királynak, az alkotmányra, hogy hű lesz a hazához, betartja a törvényeket, valamint a tanítói tiszttségével járó kötelességeit mindenkor lelkiismeretesen teljesíti és a gondjaira bízott ifjúságot a hazaszeretetre neveli. A tanító csak ezen eskü letétele után tölthette

ban járó ismétlő tankötelesekről és az utánuk fizetett tandíjakról 1902-1906. évre terjedően az alábbi kimutatás tanúskodik, amely a kántortanító jövedelméhez tartozott:

		évi tandíjjárulék		összes tandíjjárulék	
		korona	fillér	korona	fillér
1902/1903.	36	2	-	72	-
1903/1904.	33	2	-	66	-
1904/1905.	37	2	-	74	-
1905/1906.	34	2	-	68	-
1906/1907.	38	2	-	76	-
Összesen:	178			356	
Átlag 1 évre:	35,6			71,2	

1908. január 27-én javadalmi jegyzőkönyv készült a kántortanító Gosztolya Lajos által élvezett javadalom összeírásáról.

Az iskola fenntartója: Nagyunyom és Balogfa egyesült r. k. hitközség.

Az állás, melyet Gosztolya Lajos 1887. június 3. illetve szeptember 1-je óta töltött be már 1841. évben létezett, tehát ettől számítható Nagyunyomban a szervezett r. k. felekezeti népiskola működése.

Az 1908-as javadalmi tételek:

Készpénz járandóság: fapénz, mindennapos és ismétlősök tandíja, Mikos-féle alapítvány, karcgabona megváltás, stóla járandóság temetések után, Barthodeczky-féle mise alapítvány, lélekpénz, temetőben fúkaszállás.

Természetbeni járandóság:

szántóföldek, rétek.

A tanítói javadalma erre az évre összesen: 744 korona 75 fillér volt.

Ebből: tanítói javadalom: 569 korona 93 fillér

kántori javadalom: 174 korona 82 fillér.

Be nem számítható javadalom: ostya sütés, harangozás, – együtt 34 fillér.

Megillette egy lakás, amely 2 szoba, 1 konyha, 2 kamra, istálló és pajtából állt, s hozzá tartozott a telekhez egy 400 négyszögölnél kisebb kert.

A fenti járandóságokat a r. k. hívek, tankötelesek szülei, cselédek, zsellérek, jobbágyok, gazdák fizették.²⁵

1908. január 27-én Bozi Jó-

Lajos okleveles tanítóról, mely szerint a tanító 1887 év óta működik ezen a helyen és ez idő alatt példás a családi élete, hazafias, mélyen vallásos. A tanításban és nevelésben elért jó eredménnyel nem csak a tanulók szüleinek és a község lakóinak, hanem a feljebb valóinak megbecsülését és elismerését is kiérdemelte.²⁷

1903-ban, amikor az új iskola épült másodtanítónak megválasztották Csopor Bélát, aki 1905-ig töltötte csak be az állást. 1905-ben bejelenti távozását. (Pinkócra megy.)²⁸

1905. szeptemberében a megüresedett másodtanítói állásra 9 tanító pályázott, 5 férfi és 4 nő. Mindegyik tanítói oklevéllel rendelkezett. Az iskolaszék ülésén 10 tag szavazott. Ezek közül 7-en szótöbbséggel Szeibert Máriát választották meg.²⁹

A javadalmi jegyzőkönyv szerint Szeibert Mária a másodtanítói állást 1905. október 1-től töltötte be.³⁰

Nagyunyomban megtartott 1905. szeptember 24-én r. k. iskolaszéki ülésen a tagok a másodtanító javadalmát és kötelezettségét a díjlevélben az alábbiakat határozták meg:

I. Osztálytanítói jövedelem

1. Egy ágygal, asztallal, 3 db székekkel, mosdó és ruhásszekrényvel bebútorozott szoba.

2. 800 korona évi fizetés, amelynek fele részét az iskolailag egyesült hitközség (Nagyunyom-Balogfa) saját erejéből fizeti évenként kivetett iskolai adó formájában, fele részét pedig államsegélyként nyert 400 korona összegből fedezték.

3. Kert illetmény: készpénzben 5 korona és 150 négyszögöl természetben.

II. Osztálytanító kötelessége

Az egyik tanteremben járó

MÚLTIDÉZŐ

A NAGYUNYOMI RÓMAI KATOLIKUS ELEMI ISKOLA TÖRTÉNETE ÉS IRATAI AZ ÁLLAMOSÍTÁSIG

(Folytatás)

mindennapi tankötelesek oktatása. Az iskolás gyerekek templomba vezetése és ott a felletjük való felügyelet. Az ismétlődő tanköteleseket a kántortanítóval történt megállapodás szerint oktatta.³¹

A szombathelyi püspöktől 4885/1907. iktatószámmon érkezett engedély a nagyunyomi iskolaszék részére, hogy Szeibert Mária tanítónőnek a fizetését kiegészíthessék. A korpótlék fedezését államsegély címen az 1907. évi 27. t. c. tette lehetővé.³²

A VKM 10151/1908. iktatószámmon elrendelte, hogy

sodtanítói állás.

1911. évi javadalmi tételek:

1. Kézpénzfizetés: 400 korona, fizette az egyesült hitközség pótdáróból.

2. Fizetés kiegészítés 600 korona állampénztárból fizették.

3. Kapott I bútorozott szobát.

4. Természetbeni juttatás: kert.

5. A törvény által előírt mértéken alul van, ezért 10 korona kárpótlást kapott a hitközség pénztárából.³⁴

A Tanfelügyelőség 1911. május 6-án az 1690/1911. iktatószám

balogunyomi iskola legszorgalmasabb tanulói 1956-57. tanévben

Szeibert Mária r. k. elemi iskolai tanítónő fizetését az 1907. évi 27. t. c. alapján 1000 koronára egészítsék ki. (Korábban 800 korona volt, melynek felét államsegélyként kapta, felét a község fizette). 1908. január 1-jétől további intézkedésig az évi 400 korona államsegélyt 600 koronára emelték.³³

1911. március 20-án javadalmi jegyzőkönyv készült Szeibert Mária r. k. felekezeti iskola osztálytanító által élvezett javadalmak összeírásáról.

Az iskola fenntartója: Nagyunyom-Balogfa hitközség.

Az állás, melyet Szeibert Mária 1905. október 1-je óta betöltött, már 1903-tól létezett mint má-

alatt iktatta Szeibert Mária nyugdíj ügyét.³⁵

A 2798/1912. iktatószámmon a tanítónő bejelentette lemondását.³⁶

Az iskolaszék a Tanfelügyelőség felé tanítónőváltást jelentett be.³⁷

Az osztálytanítói állást ezután Németh Antal töltötte be 1912. október 1-jétől 1922. április 7-ig. 1892. június 13-án Szentléránton (Vas megye) született, r. k. vallású, nős, van egy Magdolna nevű leány gyermeke, aki 1919-ben született.

Folytatás

a következő számban!

VÉDŐNŐI MÉHNYAKSZŰRŐ PROGRAM BALOGUNYOMBAN

Magyarországon az elsők között Balogunyomban is elindul, előreláthatóan 2010. júliustól a Védőnői Méhnyakszűrő Minta-program.

Hazánkban a méhnyakrák a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint évente mintegy 500 nő halálát okozza. A Nemzeti Rákregiszter adatai szerint a méhnyakrákban megbetegedettek és kezelt nők száma évente mintegy 1600 fő, beleértve a rákot megelőző állapotok miatt kezelteteket is. A Nemzeti Népegészségügyi Program már évekkel ezelőtt célul tűzte ki, hogy a korszerű, szervezett, lakossági méhnyakszűrés feltételei Magyarországon is megteremtődjenek. Sajnos az OEP adatai szerint évente a méhnyakszűrésre meghívott nőknek csak mintegy 5%-a jelenik meg szervezett szűrővizsgálatokon, pedig a tapasztalatok szerint az elhanyagolt, halálos kimenetelű méhnyakrákos esetek többsége a szűrővizsgálatban korábban még nem részesült nők körében fordul elő.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat az Országos Onkológiai Intézetel együttműködve Védőnői Méhnyakszűrő Minta-programot indított. A Minta-program célja, hogy a szűrővizsgálatot közelebb vigyék az emberekhez. A védőnő helyben, a település védőnői tanácsadó helyiségében végzi a méhnyakszűrést, így a szűrővizsgálatra jelentkezőknek nem kell a vizsgálat miatt utazniuk. A program során a védőnő (megfelelő elméleti és gyakorlati képzés és vizsga után) a személyre szóló meghívólevéllel szűrővizsgálatra jelentkező 25 és 65 év közötti nőktől kenetet vesz, amelyet szövettani laboratóriumba küld. A visszaérkező leletről szintén a védőnő tájékoztatja a vizsgált személyt.

Negatív lelet esetén elegendő három év múlva részt venni újabb szűrővizsgálaton, nem-negatív citológiai lelet esetén

a nő nőgyógyászati szakorvosi vizsgálatra irányítandó. A min-tavétel az adminisztrációval együtt kb. 10-15 percet vesz igénybe. Az eredmény két héten belül érkezik vissza a védőnőhöz, aki azt személyesen közli a szűrőre részt vett hölgygel. Személyre szóló meghívólevelet azok a 25 és 65 év közötti lányok, asszonyok kapnak, akik három éven belül nem voltak méhnyakszűrőre. (Ez a program tehát nem azoknak szól, akik rendszeresen járnak nőgyógyász szakorvoshoz.). A meghívólevél tartalmazza, hogy a település védőnője mikor és hol érhető el a szűrés céljából.

A méhnyakrák nem egyik napról a másikra alakul ki, hanem hosszú évek, évtizedek alatt fejlődik ki az úgynevezett rákmegelőző állapotból. Szűrővizsgálattal, kenetvétellel ez az állapot időben felderíthető, egyszerű kezeléssel 100%-ban gyógyítható. Ebben a stádiumban a tünetek még nem jelentkeznek, egyedül a méhnyakszűrés jelezheti a problémát. Mivel a rákmegelőző stádiumból lassan alakul ki a méhnyakrák, negatív citológiai eredmény esetén elegendő háromévente szűrővizsgálaton részt venni.

Sajnos az a tapasztalat, hogy a nők jelentős része csak panasz esetén fordul orvoshoz (pl. rendellenes vérzés, alhasi fájdalom, vizelet-és székletürítési panaszok, stb.), ilyenkor már kevés az esély a gyógyulásra, kialakult a méhnyakrák, áttétek is jelentkezhetnek. A fentieket figyelembe véve kérem, azokat a 25 és 65 év közötti balogunyomi hölgyeket, akik személyre szóló meghívólevelet kapnak az elkövetkező hónapokban méhnyakszűrésre, hogy saját és családjuk érdekében éljenek a lehetőséggel és vegyenek részt az ingyenes szűrővizsgálaton! A nők egészsége a családok egészsége!

Várom Önöket tisztelettel és szeretettel:

Magyar Katalin védőnő
06-70/319-0697

ÁLLAMI KITÜNTETÉS A PEDAGÓGUSNAPON

A 2010. évi pedagógusnap alkalmából június 3-án a Néprajzi Múzeumban rendezett ünnepségen Tessedik Sámuel-díjat vehetett Dr. Hoffmann Rózsa oktatási államtitkártól Bonczó Jenőné Marika, Rákóczi F. u. 36. szám alatti lakosunk.

A díj azoknak a kollégiumban dolgozó pedagógusoknak adományozható, akik kiemelkedő pedagógiai munkát végeznek. A díjat évente a pedagógusnap alkalmából 5 személy kaphatja meg.

Bonczó Jenőné a szombathelyi Horváth Boldizsár Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola és Kollégium kollégiumvezetője.

A Berzsényi Dániel Főiskolán magyar nyelv és irodalom – könyvtár szakon szerzett diplomát. 32 éve dolgozik a pedagóguspályán, 28 éve jelenlegi munkahelyén. Ped-

gógia szakos egyetemi diplomát szerzett, majd közoktatás vezetői szakvizsgát tett. 14 évig pedagógusként dolgozott abban a kollégiumban, amelynek diákja volt. 1997 óta az intézmény vezetője.

Az oktatói és nevelő munka, amelyet évtizedeken át végez, az önzetlen cselekedet, jót tenni, másoknak örömet okozni, olyan szolgálat részéről, amely sok tanítvány és család életét bearanyozza.

Engedd meg, hogy a település vezetősége és a lakók nevében gratuláljunk. Kívánunk még nagyon sok tevékeny, derűs, békés, szép napokat!

*„Vezesd őket, utat ne tévessz,
S magadhoz mindig hű maradj,
Mert élen állsz, és messze látszol,
Sose feledd: példa vagy!”*

/Nagy László/

Édesanyák köszöntése

Május 7-én, a jáki általános iskolában ünnepélyes keretek között került sor az édesanyák, nagymamák és dédimamák köszöntésére.

Az osztályonként megtartott ünnepségen, a kisdíjak kedves versekkel, énekekkel, és virággal köszöntötték a jelenlévő édesanyákat és nagymamákat.

Külön elismerést érdemel Szij Erzsébet tanítónő, aki eredményesen tanította meg a tanév alatt a kisdíjakat, akik tanúbizonytságot adtak tudásukról. Versekkal, játékos formában helyezték el a táblára az ANYÁK VIRÁG ÜNNEPE szócikket.

Minden diák felismerte a feliratban a magánhangzót és a mássalhangzó betűket.

Prím Lajos

Sorokpolányi és balogunyomi baba-mama klub közös kirándulása

2010. június 7-én, hétfőn harmadszori próbálkozásra (az előzőeket a zord időjárás hiúsította meg) elindultunk a kámoni arborétumba. Kik is azok, akik erre a szép helyre túráztak?

A balogunyomi és a sorokpolányi Baba-mama klub volt és jelenlegi tagjai. A két községben külön működik a klub, erre az alkalomra azonban közösen gyűltünk össze. Kicsik

és nagyok, már óvodások (akik erre a napra kimenőt kaptak az oviból), anyukák és épp szabad-

napos vagy szabadságon lévő apukák és jómagam együttesen indultunk. Létszámunk kerek 50 fő volt!! Végre kegyes volt hozzánk az időjárás és csodálatosan szép, napsütéses időben volt részünk. Németh Gábor az intézmény mérnöke, aki nem utolsó sorban helyi lakosú 3 gyermekes apuka, nagy szeretettel és lelkesedéssel kalauzolt minket végig az arborétum területén.

A nagyobbak gyalog, a kicsik karon ülve vagy babakocsiban ill. hordozókendőben tették meg az utat. Nagy boldogság volt látni a gyermekek csodálkozó, örömteli tekintetét a természet szépségeit megtekintve. Láttunk úszkáló vadkacsákat, sütkérező békákat, szitakötőket. Úsztattunk híd

alatt faleveleket, megcsodáltuk a vízesést. Megsimogattuk az öreg fák törzsét, sőt a bátrabbak még fára is másztak. Néhány rodorendron még virágozott, melyet a felnőttek is megcsodáltak. Az arborétum területén található tavakat is körbejártuk, megismerkedtünk számunkra ismeretlen növényfajtákkal. Túravezetőnkől minden kérdésünkre nagyon részletes választ kaptunk. Mintegy másfél óras séta után kissé már fáradtan érkezünk a túraút végére, ahol a már jártas tudósok játszóteret fogadta. Egyszeriben el is illant a fáradtság, hisz a mászókat még ki kellett próbálni. Éhségüket és szomjúságukat a kicsik menet közben csillapították. A felnőttek pedig egymást kínálgatták, még a süti doboz előkerült. Pihenés közben gólya is keringett felettünk, akit meglátva,

az egyik 2 éves kisfiú az anyukák felé fordulva kérdőn így kiáltott fel: „Lányok, gólya?!“ Nagy volt a derűség, a kacagás, mely a jókedvünket csak fokozta. Meg-

beszéltük, hogy a két klub tagjai fognak még közös programokat szervezni. Szép élményekkel indultunk el hazafelé

A kirándulásról készült képeket megtekinthetik a község honlapján: www.balogunyom.hu

Projektpedagógia

– avagy hogyan tegyük élményszerűvé az ismeretszerzést az óvodásoknak!

Egy közelmúltban tartott – a szociális ellátórendszer tagjainak szakmai megbeszélésén ajánlotta fel az ott résztvevő Mórián Sever Róbert, rendőr törzsrörmester körzeti megbízott, hogy szívesen eljön az óvodásokhoz, beszél a rendőr feladatiról, a gyerekeknek megmutatja személyes felszerelését, a rendőrautó belsejét, beszélget velük arról, mennyire fontos tudnia minden 4-5-6 évesnek, hogyan hívják őt és a szüleit, hol lakik, bátran rendőrhöz fordulhatnak baj esetén. A találkozó május 5-én létre is jött,

kellemes időben az udvaron megtartottuk a programot. A szírnézást viszonylag hamar abbahagytuk, mert szinte sokkolt néhány 3 éves.

A gyerekek örömmel vették birtokukba a rendőrautót, beszélgettek Robi bácsival és hívták a búcsúkor, jöjjön hamar újból. Talán ez, talán rendőrünk kreativitása, de 2 nap múlva sor került a következő találkozóra, most az 5-7 évesek, akiknek elhozták a szülei a kerékpárt, tízórai után kerékpárra ültünk és kezdtük körbe kerekézni Balogunyomot. Minden fontos „csomóponton” megálltunk és megbeszéltük az ott érvényes közlekedési szabályokat: így a 86-os átkelőnél, a vasúti átjárónál, a lakótelep jobb-kéz szabályos utcáinál. A Balogfa ABC-nél tartott pihenőnél megvendégeltük a gyerekeket egy jégkrémmel, majd visszabiciklizett a csapat az óvoda melletti buszfordulóhoz, ahol 3 féle rutin feladatot gyakorolhattak az óvodások:

gyalogos kerülése (bóják személyesítették meg őket), kapun való behajtás, szűk sávon való haladás. Fantasztikusan érezték magukat a gyereke. Köszönet érte Mórián Sever Róbert rendőrünknek!

Rozmaring Napok 2010.

Nagy szerencsénk volt a 3 nap időjárásával, eső nem esett, a hőmérséklet nekünk kedvezett: a Kalandvárosi kirándulás már egy kis szint is adott bőrünknek. Valamennyi programunk remekül sikerült: május 26-

án szerdán délelőtt 3 családnak mutattuk be a Pünkösdi királyné járás népszokását: Márczi Bíboréknál, Varga Boriéknál, és Kovács Zsófiéknál. Mindhárom család meleg szeretettel fogadta az énekes játék szereplőit. Délután jót mulattunk Ecsedi Erzsébet gyermekszínházában, aki Ancsa bohócként „Nálatok laknak-e állatok?” - műsorával szórakoztatta a gyermek-szülő közösséget. Csütörtökön délelőtt a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár két könyvtárosa, Zsigri Mária és Kecskésné B. Katalin

könyvtárosok hozták el Meseláda programjukat, a Piroska és a farkas mesét. A barkácsolással megszülető bábockból – sok kis Piroskából – egyet-egyet minden gyerek haza vihetett. Délután két fordulóban: kicsiknek 6 próbával, nagyoknak 7 próbával mértük gyorsaságukat, ügyességüket, leleményességüket. A kicsik versenyt Tóth Dávid

(Kisunyom), a nagyokét Varhol Levente (Balogunyom) – nyerte. Fair play díjat Varga Borbála kapott, aki mindössze néhány hete óvoda és saját verseny-eredményével mit sem törődve szedegette versenytársai szaladás közben elvesztett cipőit, babzsákjait. Családi szalonnasütés zárta a napot. Pénteken fantasztikus időben kirándultunk Szombathelyre a Kalandvárosba. A sok játék igazi felfedezés, élmény volt!

Kedves Óvodám...” Elbaltagtak a nagyok

Június 5-én, szombaton délután szépen, ünneplőben megjelentek gyermekeink, hogy szüleiknek, vendégeinknek bemutassák az éven át tanult dalokat, mondókákat, énekes játékokat. Idén mesejáték is színesítette a programot: „Nagytakarítás a Napnál”- mesefeldolgozást mutattuk be. Márfi Ernőné Kiss Anita képviselőasszony, a képviselő testület tagja, az oktatási-kulturális bizottság elnöke és Magyar Katalin védőnő tisztelték meg megjelenésükkel rendezvényünket. Márfi Ernőné Kiss

Anita képviselő saját költségével finanszírozott személyes ajándékkal kedveskedett minden Rozmaring Óvodába járó gyermeknek: valamennyien Milka tábla csokoládét, a 7 ballagó

gyermekünk gerberával díszített óriás Milkát kapott ajándékba. Ilyen figyelmességet még nem tapasztaltunk képviselőtől, a gyerekeknek igen nagy örömet

szerezett ezzel a gesztusával. Köszönjük az ő nevükben is!

A másor szép keresztmetszete volt az éven át tanult anyagnak, a szülők lemérhették, mennyit fejlődött gyermekük tudásban, fegyelemben, a másokra figyelésben.

További képeket a <http://picasaweb.google.com/ovoda.rozmaring> oldalon láthatnak.

Tűzifa folyamatosan kapható!

Aktuális ajánlatunk:

Akác 1 m-es (1 m x 1 m x 1,75 m)
16.000 Ft/m³

Akác 1 m-es hasított
18.000 Ft/m³

Akác 2 m-es vékony (5-10 cm)
12.500 Ft/m³

Akác kályha kész
20.000 Ft/m³

Az árak házhoz szállítva értendők!

Egyéb faanyagok:

Tölgy padló (50 mm)
70.000 Ft/m³

Akác szélezetlen deszka (25 mm)
60.000 Ft/m³

Érdeklődni az alábbi telefonszámokon:

Török Zsolt
06 30 9376 625
06 94 556 064

Kitűnő idő, jó hangulat a falunapon

Kánikulában gyülekeztek júliusi 17-én, délután a sportpálya mellett felállított sátorban azok

az érdeklődők, akik részesei akartak lenni az idei falunap színes programjainak.

Minden feltétel adott volt ahhoz, hogy a látogatók jól érezzék magukat.

Németh Ottó polgármester megnyitó beszédében kiemelte, hogy minden adott a jó szórakozáshoz, majd kellemes időtöltést kívánt a nap hátralévő részére.

Batyi Árpád cigányzenekarának játékával vette kezdetét a programsorozat. A jelenlévőknek „ elhúzták a nótáját” és filmzenéből is játszottak be részleteket.

A folytatásban keleties mozgások uralták a színpadot, a

Jade Hastánccsoport bemutatóját láthatták és élvezhették a nézők.

Csanaki Attila, azaz Tutyi bohóc zsonglőr mutatványaival elkápráztatta az időseket, fiatalokat és gyerekeket egyaránt. Szaxofon szólójával vonatozásra vitte a legkisebbeket.

A Dr. Szalay

Péter vezette Garabonciás Néptánc Együttes műsora is tűzbe hozta a közönséget. Hazai és környező országok táncaiból adtak ízelítőt.

(Megjegyezzük: Szalay úr az öltözőben nagyon örült a kultúrált közönségnek, ezt többször is a tudomásunkra hozta.)

A korábbi évekhez hasonlóan az operett műsor idén is nagy tömeget vonzott. Palotás Ágnes és Turpinszky Béla a közönséget is bevonta fergeteges műsorába, többen velük énekeltek az ismert dallamokat.

Ugyancsak nagy elismerést, tapsot váltott ki Polgár Péter, a Class FM rádió sztárjának fellépése. Műsorában ismert könnyűzenei dalokra átkomponált ún. városhimnuszokat adott elő.

A mulatós zene kedvelői a Kredenc Együttesnek örülhettek. Szereplésük alatt a színpad előtt már többen táncra perdültek, jelezve, a jó hangulatot.

A kisgyerekeknek a műsorok ideje alatt játékos, tréfás vetélkedőt szerveztek. Gyakorlati és elméleti feladatokkal kellett megküzdeniük a nyereleményekért.

Senki nem távozott üres kézzel, minden résztvevő egy-egy tábla csokit kapott. Az arcfestés vonzotta leginkább a kicsiket, szinte mindenkinek az arcára, hátára, kezére volt valami pingálva.

Érdekes színfoltja volt a délutánnak, hogy – hagyományteremtő szándékkal – első alkalommal köszöntötték a szervezők az aranylakodalmassokat. Idén

Dugmónics Laci bácsi és neje vehette át az önkormányzat emléklapját és kisajándékát.

A Parasztotó kitöltése, még a tősgyökeres falusiakat is gondolkodásra készítette és sokat lehetett belőle tanulni.

A szakácsok idén is kitétek magukért, nem véletlen, hogy gyorsan fogyott a kondérból a vadpörkölt.

Az esti táboroznél – a kifejezetten erre az alkalomra alakult – alkalmi kórus népdalokat, régi úttörő dalokat adott elő.

A napot a már hagyománnyá vált tűzijáték zárta, majd kakasszóig az 5 Let Együttes húzta a talpalávalót.

A falunap sikeres lebonyolításáért az önkormányzat köszönetét fejezi ki a falunap támogatóinak és az alábbi magánszemélyeknek:

Orbán Lászlóné; Eredicsné Király Judit; Zellesné Király Zsófia; Simon Jánosné; Simon Bernadett; Bodorkós Lajosné; Papp Lászlóné; Papp Anna; ifj. Rába Ferenc és az alkalmi kórus tagjainak.

A falunapról készült fotók megtekinthetők a www.balogunyom.hu oldalon.

